

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ และรูปแบบการบริหารของ
หัวหน้าหอผู้ป่วย ใน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวศิริพร วิญญูรัตน์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ เรมवल นันทศุภวัฒน์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ รวิวัลย์ วงศ์ลือเกียรติ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ละออ ตันติศิริพันธ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา เทียนสวัสดิ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ รูปแบบการบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของตนเอง และของพยาบาลประจำการ และความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ กับความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ ในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 83 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น และพยาบาลประจำการจำนวน 330 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากทุกหอผู้ป่วยที่หัวหน้าหอผู้ป่วยได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามรูปแบบการบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของตนเอง และของพยาบาลประจำการ ของ กริชแก้ว แก้วนาค (2541) ซึ่งมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเป็น 0.83 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ของแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหอผู้ป่วยและสำหรับพยาบาลประจำการเป็น 0.85 และ 0.97 ตามลำดับ สำหรับแบบสอบถามความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองตามแนวคิดของ ซุลลิแวน และเคคเกอร์ (Sullivan &

Decker, 1997) นำไปหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาได้ 0.86 และนำไปหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ 0.94 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ความเครียดในงานของพยาบาลประจำการโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00, SD = 0.61) รูปแบบการบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของตนเอง เป็นแบบมีส่วนร่วม ส่วนรูปแบบการบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ เป็นแบบปรึกษาหารือ และรูปแบบการบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับความเครียดในงานของพยาบาลประจำการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.14$)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย คือ ควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้หัวหน้าหอผู้ป่วยใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ความเครียดในงานของพยาบาลประจำการลดลง อันจะส่งผลต่อคุณภาพของการพยาบาล และประสิทธิผลขององค์การสุขภาพต่อไป

Thesis Title Staff Nurse Job Stress and Head Nurse Management Style in Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital

Author Miss Siripom Winyaratana

M.N.S. Nursing Administration

Examining Committee:

Associate Professor	Raymoul Nantsupawat	Chairman
Lecturer	Rawiwan Wonglieukirati	Member
Associate Professor	La-aw Tuntisirintra	Member
Assistant Professor	Dr. Sujitra Tiansawad	Member
Associate Professor	Udomrat Sngounsiritham	Member

Abstract

The purposes of this study were to study the job stress level of staff nurses, the management style of head nurse as perceived by themselves and by their nursing staff and to examine the relationship between management style of head nurse as perceived by their nursing staff and job stress of nursing staff in Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The subjects were 83 head nurses obtained by using stratified random sampling method and 330 staff nurses obtained by using multi-stage sampling method from staff nurses working in the same ward as selected head nurses. The research instruments consisted of demographic data profile, the management style questionnaire and the job stress questionnaire. The management style questionnaire as perceived by themselves and as perceived by their nursing staff were developed by Krichkaew Kaewnak (1998) which content validity index was 0.83, and Cronbach's alpha coefficient were 0.85 and 0.97, respectively. The staff nurse job stress questionnaire was developed by the researcher based on

Sullivan & Decker's concept of job stress (1997) which content validity index was 0.86, and Cronbach's alpha coefficient was 0.94. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation.

The results revealed that the overall score level of staff nurse job stress was moderate ($\bar{X}= 3.00$, $SD= 0.61$), the management styles as perceived by head nurses was participative, whereas that perceived by staff nurses was consultative. The management style of head nurses as perceived by their nursing staff had low negative correlation with staff nurse job stress ($r = -.14$, $p < .01$)

The results suggest that the head nurse should be encouraged to use more of the participative management which will enable nursing staff to have less job stress, thereby resulting in promoting the quality of nursing care and the effectiveness of health care organization .